

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«ПОЧАТКОВА ОСВІТА»

першого (бакалаврського) рівня

за спеціальністю 013 Початкова освіта

галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

Освітня кваліфікація: Бакалавр початкової освіти

**Професійна кваліфікація: Вчитель початкових класів закладу загальної
середньої освіти**

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

**Голова вченої ради _____ Ігор ЦЕПЕНДА
(протокол № 07 від "28" червня 2024 р.)**

Освітня програма вводиться в дію

з «01» вересня 2024 р.

**В.о.ректора _____ Ігор ЦЕПЕНДА
(наказ № 62/06-01-С від «01» серпня 2024 р.)**

Івано-Франківськ, 2024 р.

**ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми**

ЗАПРОПОНОВАНО:

Гарант освітньо-професійної програми:

 Оксана КІЛІЧЕНКО

Члени робочої групи:

 Руслана РОМАНИШИН

 Галина РУСИН

 Любомира ІЛІЙЧУК

 Лариса ЗАГРІЙЧУК

 Вероніка ОЗАРКО

ВНЕСЕНО:

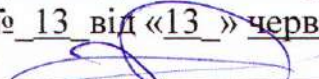
Кафедрою початкової освіти
Протокол № 17 від «20» травня 2024 р.

Завідувач кафедри

Руслана РОМАНИШИН

ПОГОДЖЕНО:

Вченою радою педагогічного факультету
Протокол № 13 від «13» червня 2024 р.
Голова вченої ради Оксана КОНДУР

НАДАНО ЧИННОСТІ

Наказ ректора № 62/06-01-С від «1» серпня 2024 р.

ВВЕДЕНО В ДІЮ З:

« 1 » вересня 2024 р.

Навчально-методичний відділ

Начальник Ірина СОЛОНЕЦЬ

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма «Початкова освіта» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 01 Освіта/Педагогіка зі спеціальності 013 «Початкова освіта» розроблена відповідно до Закону України «Про вищу освіту» (№ 1556-VII від 01.07.2014 р.), Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» від № 1341 від 23.11.2011 р. (зі змінами № 519 від 25.06.2020 р.). ОПП була введена в дію 01.09.2016 р. ухвалою Вченої ради ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (протокол № 7 від 30.08.2016 р.), наказ № 125/06-01-С від 31.08.2016 р.

У зв'язку із введенням у дію розпорядження Кабінету Міністрів України № 988-р від 14.12.2016 р. «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року», Державного стандарту початкової освіти (Постанова Кабінету Міністрів України № 87 від 21.02.2018 р.), Закону України «Про освіту» (№ 2145-VIII від 05.09.2017 р.) і Закону України «Про повну загальну середню освіту» (№ 463-IX від 16.01.2020 р.), а також за підсумками акредитації освітньо-професійної програми (рішення НАЗЯВО № 8(25).1.9 від 14.05.2020 р.) та рекомендацій стейкхолдерів були внесені зміни і доповнення.

Освітньо-професійна програма «Початкова освіта» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 01 Освіта/Педагогіка зі спеціальності 013 Початкова освіта приведена у відповідність до Стандарту вищої освіти за спеціальністю 013 Початкова освіта для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (Наказ Міністерства освіти і науки України № 357 від 23.03.2021р.), Професійного стандарту за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)» (Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України № 2736 від 23.12.2020 р.).

У зв'язку із рекомендаціями стейкхолдерів, змінами у положеннях про організацію освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника були внесені в 2023 році уточнення в ОПП «Початкова освіта» (Наказ ректора № 73/06-01-С від «31» серпня 2023 року).

У 2024 році в освітню програму внесено уточнення, розглянуто та затверджено вченою радою університету (протокол № 07 від 28 червня 2024 року, надано чинності наказом ректора № 62/06-01-С від 01 серпня 2024 року та введено в дію з 01 вересня 2024 року.)

Освітньо-професійна програма розроблена робочою групою у складі:

1. **Оксана КІЛЧЕНКО**, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри початкової освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.
2. **Руслана РОМАНИШИН**, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри початкової освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.
3. **Галина РУСИН**, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри початкової освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.
4. **Любомира ІЛІЙЧУК**, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри початкової освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.
5. **Лариса ЗАГРІЙЧУК**, заслужений учитель України, вчитель початкових класів Івано-Франківського приватного закладу - ліцей «Перша ластівка», тренер Нової української школи.
6. **Вероніка ОЗАРКО**, здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 013 Початкова освіта Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

Скворцова С.О., доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, завідувач кафедри математики і методики її навчання Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського, завідувач кафедри математики та методики її навчання;

Онопрієнко О. В., доктор педагогічних наук, старший науковий співробітник, завідувач відділу початкової освіти імені О.Я. Савченко Інституту педагогіки НАПН України.;

Братина Х. С., вчитель початкових класів ліцею №11 Івано-Франківської міської ради

Новицька О. О., заступник директора ліцею № 23 ім. Р. Гурика Івано-Франківської міської міської ради, вчитель вищої категорії, звання «учитель-методист», тренер вчителів початкових класів Нової Української школи, Освітній експерт з оцінювання професійних компетентностей вчителів початкових класів під час сертифікації 2023 та 2024 року

**1. Профіль освітньої програми
зі спеціальності 013 «Початкова освіта»**

1. Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, педагогічний факультет
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	<i>Ступінь вищої освіти</i> – бакалавр <i>Освітня кваліфікація</i> – бакалавр початкової освіти <i>Професійна кваліфікація</i> – вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти <i>Кваліфікація в дипломі:</i> Бакалавр. 013 Початкова освіта. Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Початкова освіта» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра. Одиничний. 240 кредитів ЄКТС. Термін навчання – 3 роки 10 місяців. Можливе перезарахування не більше 120 кредитів ЄКТС, отриманих у межах попередньої програми підготовки молодшого бакалавра (ОКР «молодший спеціаліст») за спеціальністю 013 Початкова освіта та не більше 60 кредитів ЄКТС, отриманих в межах попередньої програми підготовки фахового молодшого бакалавра, а також молодшого бакалавра (ОКР «молодший спеціаліст») з непрофільних спеціальностей.
Наявність акредитації	Рішення Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти (протокол № 8(25).1.9 від 14.05.2020 р.)
Цикл / рівень	НРК України – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	Повна загальна середня освіта, ОС «молодший бакалавр» / ОКР «молодший спеціаліст» / ОПС «фаховий молодший бакалавр». Умови вступу визначаються правилами прийому до Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої	Термін дії сертифіката: до 14.05.2025 р. (на підставі рішення НАЗЯВО № 8(25).1.9 від 14.05.2020 р.)

програми	
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://nmv.pnu.edu.ua/bakalavrat/013-pochatkova-osvita/
2. Мета освітньої програми	
<p>Підготовка бакалаврів за спеціальністю 013 Початкова освіта, які володіють системою предметних знань, загальних і спеціальних компетентностей, необхідних для вирішення складних спеціалізованих задач, науково-дослідницьких завдань в освітньому середовищі Нової української школи відповідно до вимог Державного стандарту початкової освіти та з урахуванням регіональних особливостей її функціонування, здатні до інноваційної діяльності, партнерської взаємодії з учасниками освітнього процесу, особистісно-професійного саморозвитку і яким властива інфомедійна грамотність та культура.</p> <p>Мета ОПП відповідає Стратегії розвитку університету на 2020-2027 роки</p>	
3. Характеристика освітньої програми	
<p>Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))</p>	<p>Галузь знань – 01 Освіта/Педагогіка Спеціальність – 013 Початкова освіта <i>Об'єктами вивчення та діяльності є цілісний освітній процес початкової школи, зміст, форми й методи його організації.</i> <i>Цілі навчання:</i> набуття здобувачами вищої освіти здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі початкової освіти. <i>Теоретичний зміст предметної області:</i> теоретико-практичні засади процесу навчання, виховання та розвитку здобувачів початкової освіти в умовах освітнього середовища початкової школи. <i>Методи, методики й технології:</i> загальнонаукові й психолого-педагогічні методи; освітні методики; традиційні та інноваційні технології початкової освіти. <i>Інструменти й обладнання:</i> навчально-методичний інструментарій, обладнання навчального й загального призначення для кабінетів початкової школи; мультимедійне обладнання, сучасні універсальні та спеціалізовані інформаційні ресурси та програмні продукти; бібліотечні ресурси та технології, зокрема електронні.</p>
<p>Орієнтація освітньої програми</p>	<p>Освітньо-професійна програма спрямована на теоретичну та практичну підготовку здобувача першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 013 Початкова освіта, здатного розв'язувати завдання,</p>

	<p>відображені у переліку компетентностей програми, з метою забезпечення ефективної діяльності вчителя початкової школи в постійно змінюваних соціальних, регіональних та інформаційних умовах.</p>
<p>Основний фокус освітньої програми та спеціалізації</p>	<p>Професійна освіта з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 013 Початкова освіта.</p> <p>Підготовка фахівця, здатного здійснювати ефективну освітню діяльність у початковій школі у відповідності до концепції Нової української школи в постійно змінюваних соціальних, регіональних та інформаційних умовах.</p> <p>Ключові слова: початкова освіта; освітній процес у початковій школі; освітнє середовище; навчання, розвиток, виховання й соціалізація здобувачів початкової освіти; методи, технології, засоби й форми навчання та виховання учнів початкової школи; контроль та оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти; педагогічні дослідження; професійна компетентність; педагогічний досвід; рефлексія і професійний саморозвиток.</p>
<p>Особливості програми</p>	<p>Освітньо-професійна програма спрямована на здобуття професійних компетентностей з метою реалізації освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти; поглиблення професійної підготовки в процесі вільного вибору дисциплін; формування soft і hard skills, інфомедійної грамотності та здатності організовувати безпечне освітнє середовище для забезпечення якості початкової освіти.</p> <p>Освітньо-професійна програма враховує гнучкість, прогностичність системи початкової освіти, а також побажання стейкхолдерів щодо покращення професійної підготовки майбутніх фахівців, що відображається в періодичному оновленні освітніх компонентів, залученні професіоналів-практиків, представників роботодавців та академічної спільноти до організації освітнього процесу і у співпраці з Навчально-науковим центром «Педагогіки і психології вищої освіти».</p> <p>Освітньо-професійна програма передбачає формування загальних і спеціальних компетентностей, необхідних для професійної діяльності здобувачів вищої освіти спеціальності 013 Початкова освіта в умовах гірського середовища із використанням освітніх можливостей творчої навчально-наукової лабораторії «Гірська школа Українських Карпат».</p> <p>Освітньо-професійна програма має інноваційну спрямованість, зорієнтована на формування інфомедійної грамотності та культури здобувачів вищої освіти, оновлена в рамках проекту програми ЄС Еразмус+КА2 «Модернізація педагогічної вищої освіти з використанням інноваційних інструментів викладання–MoPED» (№ 586098-EPP-1-2017-1-</p>

	UA-EPPKA2-SBHE-JP), зокрема впроваджено навчальну дисципліну «Медіадидактика початкової школи» (http://mopedproject.eu/ua/results/developed-courses/).
4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Згідно з чинною редакцією Національного класифікатора України: Класифікатор професії ДК 003:2010 із змінами № 10, затвердженими наказом Міністерства економіки України № 810-21 від 25.10.2021 р. бакалавр початкової освіти може обіймати такі посади: 2331 Вчитель початкових класів загальної середньої освіти 331 Фахівці з початкової освіти 235 Інші професіонали в галузі освіти та навчання
Академічні права випускників	Продовження освіти за програмою другого (магістерського) рівня вищої освіти (7 рівня НРК, другого циклу FQ-EHEA, 7 рівня EQF-LLL). Набуття додаткових кваліфікацій у системі освіти дорослих.
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Загальний стиль викладання і навчання – студентоцентрований, проблемний та практико-орієнтований. Під час лекцій, практичних занять використовуються інформаційно-комунікаційні технології, технології розвивального, позиційного, контекстного, проєктного навчання, ситуативного моделювання, інтерактивні, дослідницькі методи, робота в малих групах, мобільне навчання, самонавчання, цифрові і медійні технології та ін. Освітній процес реалізується через виконання здобувачами самостійної роботи, індивідуальних наукових і творчих завдань, написання курсових робіт. Здійснюється очне та дистанційне консультування здобувачів вищої освіти викладачами. В освітньому процесі використовуються: дистанційне навчання (зокрема, університетська платформа d-learn.pro, Zoom, Google Meet та ін.), онлайн-сервіси (Padlet, EDpuzzle та ін.), онлайн ресурси; організовуються гостьові лекції.
Оцінювання	Система оцінювання здобувачів вищої освіти передбачає усне і письмове опитування, поточне та підсумкове тестування, захисти курсових робіт, звітів про проходження практики, перевірку індивідуальних наукових і творчих завдань, контрольних робіт, завдань для самостійної роботи, презентаційних проєктів та мультимедійних завдань, підсумкову атестацію, які дозволяють перевірити сформованість загальних та спеціальних (фахових) компетентностей,

	<p>програмних результатів навчання, заявлених в освітньо-професійній програмі.</p> <p>Оцінювання здійснюється за національною («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», «зараховано /не зараховано»), Європейською кредитно-трансферною системою ECTS (A, B, C, D, E, FX, F) та накопичувальною 100-бальною шкалами.</p>
--	--

6. Програмні компетентності

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі початкової освіти з розумінням відповідальності за свої дії.
Загальні компетентності :	<p>ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК-3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>ЗК-4. Здатність працювати в команді, міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК-5. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК-6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК-7. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.</p> <p>ЗК-8. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p>
Спеціальні (фахові) компетентності :	<p>СК-1. Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово.</p> <p>СК-2. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, використовувати відкриті ресурси, інформаційно-комунікаційні та цифрові технології, оперувати ними в професійній діяльності.</p> <p>СК-3. Здатність до інтеграції та реалізації предметних знань як основи змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної,</p>

	соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.
	СК-4. Здатність управляти власними емоційними станами, налагоджувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу, формувати мотивацію здобувачів початкової освіти до навчання та організувати їхню пізнавальну діяльність.
	СК-5. Здатність до проєктування осередків навчання, виховання й розвитку здобувачів початкової освіти.
	СК-6. Здатність до організації освітнього процесу в початковій школі з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, розвитку в них критичного мислення та формування ціннісних орієнтацій.
	СК-7. Здатність до моделювання змісту відповідно до очікуваних результатів навчання, добору оптимальних форм, методів, технологій та засобів формування ключових і предметних компетентностей молодших школярів у процесі вивчення освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.
	СК-8. Здатність до збору, інтерпретації та застосування даних у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності до формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.
	СК-9. Здатність до різних видів оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти на засадах компетентнісного підходу.
	СК-10. Здатність до професійно-педагогічної діяльності в інклюзивному середовищі з різними категоріями дітей з особливими освітніми потребами.
	СК-11. Здатність до здійснення профілактичних заходів щодо збереження життя та здоров'я учнів початкової школи, до надання їм домедичної допомоги, до протидії та попередження булінгу, різних проявів насильства.
	СК-12. Здатність доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, власний досвід та аргументувати їх на засадах партнерської взаємодії в умовах початкової школи.
Компетентності, визначені ЗВО	
	СК-13. Здатність до формування у здобувачів початкової освіти інфомедійної грамотності, критичного мислення та умінь аналізувати медійну інформацію.
	СК-14. Здатність здійснювати професійну діяльність в умовах регіонального освітнього середовища.

**Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти,
сформульований у термінах результатів навчання**

ПР-01	Організовувати монологічну, діалогічну та полілогічну форми спілкування з молодшими школярами, іншими учасниками освітнього процесу, представниками громади, поважаючи права людини та суспільні цінності; формувати судження, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.
ПР-02	Управляти складною професійною діяльністю та проектами в умовах початкової школи, виробляти та ухвалювати рішення в непередбачуваних робочих та навчальних контекстах.
ПР-03	Критично оцінювати достовірність та надійність інформаційних джерел, дотримуватися юридичних і етичних вимог щодо використання інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у перебігу педагогічної діяльності в початковій школі.
ПР-04	Спілкуватися із професійних питань засобами державної та іноземної мов в усній та письмовій формах, застосовувати в освітньому процесі прийоми збагачення усного й писемного мовлення молодших школярів.
ПР-05	Організовувати освітній процес із використанням цифрових технологій та технологій дистанційного навчання молодших школярів, розвивати в учнів навички безпечного використання цифрових технологій та сервісів.
ПР-06	Інтегрувати та використовувати академічні предметні знання як основу змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти (мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної) та трансформувати їх у різні форми.
ПР-07	Планувати й здійснювати освітній процес з урахуванням вікових, індивідуальних, особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання.
ПР-08	Організовувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу початкової школи, використовувати практики самозбереження психічного здоров'я, усвідомленого емоційного реагування.
ПР-09	Планувати та організовувати освітній процес у початковій школі, позаурочні й позашкільні заняття та заходи, використовуючи різні організаційні форми навчання та типи занять, із дотриманням принципу науковості та вимог нормативних документів початкової школи.
ПР-10	Використовувати в освітній практиці різні прийоми формувального, поточного і підсумкового оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти, прийоми диференційованого оцінювання дітей з особливими освітніми потребами.

ПР-11	Збирати, інтерпретувати та застосовувати дані у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності.
ПР-12	Застосовувати методи та прийоми навчання, інновації, міжпредметні зв'язки та інтегрувати зміст різних освітніх галузей в стандартних і нестандартних ситуаціях професійної діяльності в початковій школі, оцінювати результативність їх застосування.
ПР-13	Організовувати освітній простір з дотриманням принципів універсального дизайну, безпечно, проєктувати навчальні осередки у класі спільно з молодшими школярами з урахуванням їхніх вікових особливостей, інтересів і потреб, забезпечувати дотримання вимог безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни, створювати психологічно комфортні умови освітнього процесу.
ПР-14	Забезпечувати індивідуальний і диференційований розвиток здобувачів початкової освіти з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей.
ПР-15	Здійснювати профілактичні заходи щодо збереження життя та фізичного й психічного здоров'я здобувачів початкової освіти, надавати їм домедичну допомогу (за потреби), планувати та реалізовувати заходи щодо попередження і протидії булінгу та різних проявів насильства чи будь-якої з форм дискримінації серед учнів початкової школи й інших учасників освітнього процесу.
ПР-16	Використовувати основні техніки спілкування з дорослими людьми, різні форми та засоби комунікації з батьками, колегами, іншими фахівцями з метою підтримки здобувачів у освітньому процесі початкової школи, керувати педагогічним і професійним розвитком осіб та груп.
<i>Програмні результати, визначені ЗВО</i>	
ПР-17	Формувати критичне мислення та інфомедійну грамотність учнів початкових класів.
ПР-18	Використовувати особливості регіонального освітнього середовища для ефективного навчання і виховання учнів початкової школи.

8. Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	<p>До реалізації освітньо-професійної програми «Початкова освіта» залучені науково-педагогічні працівники, які мають відповідну академічну і професійну кваліфікацію за спеціальністю, відповідають профілю і напрямку дисциплін, що викладаються, мають необхідний стаж науково-педагогічної роботи, відповідають вимогам, визначеним у «Ліцензійних умовах провадження освітньої діяльності» (Постанова Кабінету Міністрів України № 1187 від 30.12.2015 р. зі змінами № 365 від 24.03.2021 р.).</p> <p>Підвищення рівня професійної компетентності, удосконалення педагогічної майстерності й особистісне зростання науково-педагогічних працівників здійснюється шляхом участі у різних формах та видах підвищення кваліфікації як в межах України, так і за кордоном (наукове стажування, участь у програмах академічної мобільності та грантових проєктах, неформальна й інформальна освіта (самоосвіта), експертна діяльність тощо).</p> <p>До участі у реалізації освітньо-професійної програми залучаються вчителі-новатори, професіонали-практики, роботодавці, представники академічної спільноти, гостьові лектори, випускники ОПІ, що підсилює синергетичний зв'язок традиційних й інноваційних технологій навчання, теоретичної та практичної підготовки здобувачів вищої освіти.</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Матеріально-технічне забезпечення професійної підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня освітньо-професійної програми «Початкова освіта» відповідає ліцензійним умовам.</p> <p>Підготовка здобувачів спеціальності «Початкова освіта» здійснюється в аудиторіях корпусів у м. Івано-Франківську по вул. Бандери, 1, вул. Шевченка, 57.</p> <p>Площі приміщень відповідають санітарним нормам і вимогам правил пожежної безпеки згідно з чинними нормативами (Постанова Кабінету Міністрів України № 1187 від 30.12.2015 р. «Про затвердження ліцензійних умов провадження освітньої діяльності»).</p> <p>Забезпеченість навчальними приміщеннями, комп'ютерними робочими місцями, мультимедійним обладнанням відповідає освітнім потребам здобувачів вищої освіти.</p> <p>Освітній процес здійснюється у двох</p>

	<p>комп'ютерних класах, з'єднаних локальною мережею, виділеним Internet-каналом, точкою бездротового доступу до мережі Internet. Користування Internet-мережею безлімітне.</p> <p>У навчальному процесі використовується безкоштовне програмне забезпечення загального призначення.</p> <p>У процесі підготовки майбутніх учителів початкової школи використовується обладнання Центру інноваційних технологій у рамках програми ЄС Еразмус+ «Модернізація педагогічної вищої освіти з використанням інноваційних технологій викладання – МоPED» (№586098-EPP-1-2017-1-UA-EPPKA2-SBHE-JP) (https://ciot.pnu.edu.ua).</p> <p>Наявна вся необхідна соціально-побутова інфраструктура (гуртожитки, їдальні, спортивні зали та відкриті спортивні майданчики, тренажерні зали).</p>
<p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</p>	<p>Джерелами інформаційного і навчально-методичного забезпечення освітньо-професійної програми «Початкова освіта» є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - офіційний web-сайт Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (https://pnu.edu.ua/), педагогічного факультету (https://pedagogical.pnu.edu.ua/), кафедри початкової освіти (https://kpo.pnu.edu.ua/); - наукова бібліотека (http://lib.pnu.edu.ua/), фонди якої включають підручники, навчальні посібники, періодичні фахові видання, хрестоматії, довідкову та іншу навчально-методичну літературу у друкованому й електронному вигляді, репозитарій з науковим доробком науково-педагогічних працівників і здобувачів вищої освіти; - система дистанційного навчання (https://d-learn.pro/), на якій розміщено навчально-методичні матеріали з навчальних дисциплін (інформація про курс, конспекти лекцій, завдання для самостійної роботи, тести, ресурси тощо); <p>Навчально-методичне забезпечення включає силабуси з кожної навчальної дисципліни, навчальні матеріали для самостійної та індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти, методичні вказівки до написання курсових робіт, наскрізну програму практичної підготовки та силабуси з кожного виду практики, програму і методичні матеріали до проведення підсумкової атестації.</p> <p>В університеті створено умови для</p>

	безперешкодного доступу усіх учасників освітнього процесу до мережі Інтернет, зокрема через Wi-Fi.
9. Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	<p>Організація академічної мобільності учасників освітнього процесу ґрунтується на «Положенні про академічну мобільність учасників освітнього процесу Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» і передбачає можливість учасників освітнього процесу навчатися, викладати, стажуватися, проходити навчальну і виробничу практику, проводити наукові дослідження у партнерських закладах вищої освіти України.</p> <p>Зокрема, науково-педагогічні працівники та здобувачі вищої освіти мають можливість підвищити свою професійну майстерність та розвинути наукову діяльність шляхом проходження стажування у різних організаціях й установах України.</p> <p>Академічна мобільність реалізується через участь викладачів і студентів у наукових конференціях, навчально-методичних семінарах, тренінгах, онлайн-курсах, наукових проектах, проведеннях спільних досліджень, підготовки спільних публікацій.</p>
Міжнародна кредитна мобільність	Відповідно до угод Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника та угод про міжнародну академічну мобільність (Еразмус+ та ін.) окремі компоненти освітньо-професійної програми доступні для кредитної мобільності
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Відповідно до нормативно-правових документів.

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1.Перелік компонент ОПП

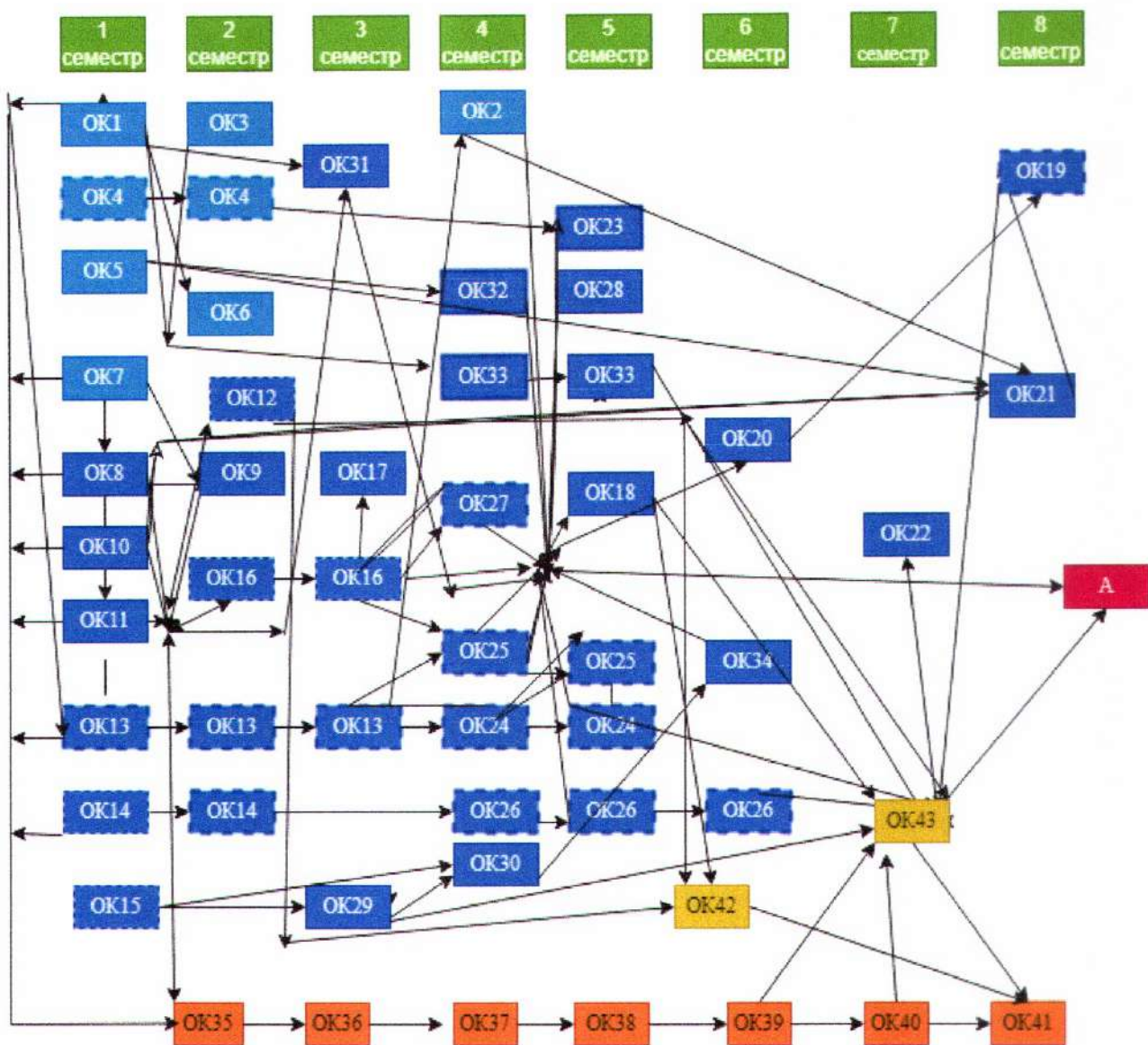
1	2	3	4
1. Обов'язкові навчальні дисципліни ОП			
OK1	Історія України та національної культури	3	Залік
OK2	Українська мова за професійним спрямуванням	3	Екзамен
OK3	Філософія	3	Залік
OK4	Іноземна мова	6	Екзамен
OK5	Інформаційно-комунікаційні та цифрові технології в педагогічній діяльності	3	Залік
OK6	Історія педагогіки	3	Залік
OK7	Анатомія і фізіологія дитини та домедична допомога	3	Залік
OK8	Загальна психологія	3	Екзамен
OK9	Вікова і педагогічна психологія	3	Екзамен
OK10	Вступ до педагогічної спеціальності	3	Залік
OK11	Основи педагогіки	3	Екзамен
OK12	Основи педагогічних досліджень	3	Екзамен
OK13	Сучасна українська мова з практикумом	9	Екзамен Екзамен
OK14	Математика	6	Залік, Екзамен
OK15	Основи природознавства	3	Екзамен
OK16	Дидактика	6	Залік, Екзамен
OK17	Медіадидактика початкової школи	3	Екзамен
OK18	Теорія та методика виховання	6	Екзамен
OK19	Управління освітньою діяльністю в початковій школі	3	Екзамен
OK20	Педагогічна інноватика	3	Екзамен
OK21	Педагогічна майстерність і творчість учителя	3	Екзамен
OK22	Основи інклюзивної освіти	3	Екзамен
OK23	Іншомовна освіта в ПШ з методикою навчання	3	Залік
OK24	Методика навчання української мови	6	Залік,

			Екзамен
OK25	Дитяча література та методика навчання літературного читання	6	Залік, Екзамен
OK26	Методика навчання математичної освітньої галузі	9	Екзамен Екзамен
OK27	Методика навчання природничої освітньої галузі	3	Екзамен
OK28	Методика навчання громадянської та історичної освітньої галузі	3	Залік
OK29	Теорія та методика навчання соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі	3	Залік
OK30	Методика навчання фізкультурної освітньої галузі	3	Залік
OK31	Методика навчання технологічної освітньої галузі	3	Залік
OK32	Методика навчання інформатичної освітньої галузі	3	Екзамен
OK33	Теорія та методика навчання мистецької освітньої галузі	6	Екзамен, Екзамен
OK34	Методика навчання інтегрованого курсу «Я досліджую світ»	3	Екзамен
OK35	Пропедевтична практика	3	Залік
OK36	Навчальна (педагогічна) практика	3	Залік
OK37	Виробнича (педагогічна в оздоровчих закладах)	6	Залік
OK38	Виробнича (навчально-виховна) у ГПД	6	Залік
OK39	Виробнича (педагогічна): I цикл НУШ	6	Залік
OK40	Виробнича (педагогічна): II цикл НУШ	6	Залік
OK41	Виробнича (педагогічна) практика	6	Залік
OK42	Курсова робота з педагогіки	3	екзамен
OK 43	Курсова робота з методик початкової освіти	3	екзамен
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		177	
2. Вибіркові навчальні дисципліни ОП			
ВК44	Вибіркова дисципліна 1 (фізична культура)	3	Залік
ВК45	Вибіркова дисципліна 2	3	Залік
ВК46	Вибіркова дисципліна 3	3	Залік
ВК47	Вибіркова дисципліна 4	3	Залік
ВК48	Вибіркова дисципліна 5	3	Залік
ВК49	Вибіркова дисципліна 6	3	Залік
ВК50	Вибіркова дисципліна 7	3	Залік
ВК51	Вибіркова дисципліна 8	3	Залік
ВК52	Вибіркова дисципліна 9	3	Залік

ВК53	Вибіркова дисципліна 10	3	Залік
ВК54	Вибіркова дисципліна 11	3	Залік
ВК55	Вибіркова дисципліна 12	3	Залік
ВК56	Вибіркова дисципліна 13	3	Залік
ВК57	Вибіркова дисципліна 14	3	Залік
ВК58	Вибіркова дисципліна 15	3	Залік
ВК59	Вибіркова дисципліна 16	3	Залік
ВК60	Вибіркова дисципліна 17	3	Залік
ВК61	Вибіркова дисципліна 18	3	Залік
ВК62	Вибіркова дисципліна 19	3	Залік
ВК63	Вибіркова дисципліна 20	3	Залік
Загальний обсяг вибірових компонент:		60	
3. АТЕСТАЦІЯ			
ОК64	Комплексний атестаційний іспит з педагогіки та методик початкової освіти	3	Екзамен
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	

Структурно-логічна схема ОПП

- Обязкова компонента циклу загальної підготовки
- Обязкова компонента циклу професійної підготовки
- Курсові роботи
- Педагогічна практика
- Атестація

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньо-професійної програми «Початкова освіта» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 01 Освіта/Педагогіка зі спеціальності 013 «Початкова освіта» проводиться у формі Комплексного атестаційного іспиту з педагогіки та методик початкової освіти і завершується видачею документа встановленого зразка про присудження ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації Бакалавр. 013 Початкова освіта. Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

Гарант ОП

Оксана КІЛЧЕНКО

Матриця відповідності визначених ОП компетентностей / результатів навчання дескрипторам НРК

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Перелік компетентностей	<p>Зн1. Концептуальні наукові та практичні знання, критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання</p>	<p>Ум1. Поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання</p>	<p>К1. Донесення до фахівців і нефаківців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації</p> <p>К2. Збір, інтерпретація та застосування даних</p> <p>К3. Спілкування з професійних питань, у тому числі іноземною мовою, усно та письмово</p>	<p>АВ 1. Управління складною технічною або професійною діяльністю чи проєктами</p> <p>АВ 2. Спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у передбачуваних робочих та/або навчальних контекстах</p> <p>АВ 3. Формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти</p> <p>АВ 4. Організація та керівництво професійним розвитком осіб та груп</p> <p>АВ 5. Здатність продовжувати навчання зі значним ступенем автономії</p>
Загальні компетентності				
ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	Зн1	Ум1	К1	АВ3 АВ5
ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і	Зн1	Ум1	К1 К2	АВ3 АВ5

технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.					
ЗК-3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.		Ум1			К1 К2 АВ1 АВ2
ЗК-4. Здатність працювати в команді.		Ум1			К1 К3 АВ1 АВ2 АВ4
ЗК-5. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	Зн1	Ум1			К2 К3 АВ1 АВ2 АВ3
ЗК-6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, систематизації й узагальнення інформації, зокрема професійно-педагогічної, з різних джерел і формулювання логічних висновків.		Ум1			К2 АВ3 АВ5
ЗК-7. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.		Ум1			АВ2 АВ3
ЗК-8. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).	Зн1	Ум1			К1 АВ2 АВ3
Спеціальні (фахові) компетентності					
СК-1. Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово.	Зн1	Ум1			К1 К3 АВ3 АВ4
СК-2. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, використовувати відкриті ресурси, інформаційно-комунікаційні та цифрові технології, оперувати ними в професійній діяльності.	Зн1	Ум1			К2 АВ5
СК-3. Здатність до інтеграції та реалізації предметних знань як основи змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.	Зн1	Ум1			К2 АВ2 АВ4 АВ5
СК-4. Здатність управляти власними емоційними станами, налагоджувати конструктивну та екологічну взаємодію з учасниками освітнього	Зн1	Ум1			К1 К3 АВ1 АВ2 АВ4

+ ПР-05	<p>Організувати освітній процес із використанням цифрових технологій та технологій дистанційного навчання молодших школярів, розвивати в учнів навички безпечного використання цифрових технологій та сервісів.</p>	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПР-06	<p>Інтегрувати та використовувати академічні предметні знання як основу змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти (мовно-літературної, магіамагічної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної) та трансформувати їх у різні форми.</p>	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПР-07	<p>Планувати й здійснювати освітній процес з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання врахуванням регіональних умов їх освіти і виховання.</p>	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПР-08	<p>Організувати конструктивну та екологічну взаємодію з учасниками освітнього процесу початкової школи, використовувати практики самозбереження психічного здоров'я, усвідомленого емоційного реагування.</p>	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

ПР-9	Планувати та організувати освітній процес у початковій школі, позаурочні й позашкільні заходи та заходи, використовуючи різні організаційні форми навчання та типи занять, із дотриманням принципу науковості та вимог нормативних документів початкової школи.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПР-10	Використовувати в освітній практиці різні прийоми формувального, поточного і підсумкового оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти, прийоми диференційованого оцінювання дітей з особливими освітніми потребами.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПР-11	Збирати, інтерпретувати та застосовувати дані у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПР-12	Застосовувати методи та прийоми навчання, інновації, міжпредметні зв'язки та інтегрувати зміст різних освітніх галузей в стандартних і нестандартних ситуаціях професійної діяльності в початковій школі, оцінювати результативність їх застосування.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПР-13	Організувати освітній простір з дотриманням принципів універсального дизайну, безпечно, проєктувати навчальні осередки у класі спільно з молодшими школярами з урахуванням їхніх вікових особливостей, інтересів і потреб, забезпечувати дотримання вимог безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни, створювати психологічно комфортні умови освітнього процесу.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН)
відповідними компонентами освітньої програми

	ПР-01	ПР-02	ПР-03	ПР-04	ПР-05	ПР-06	ПР-07	ПР-08	ПР-09	ПР-10	ПР-11	ПР-12	ПР-13	ПР-14	ПР-15	ПР-16	ПР-17	ПР-18
ОК1		+	+			+		+			+							
ОК2	+	+	+	+							+					+		
ОК3	+										+					+		
ОК4	+			+		+					+						+	
ОК5			+		+						+							
ОК6			+			+					+							
ОК7						+	+	+				+						
ОК8							+	+			+	+			+			
ОК9							+	+			+	+			+			
ОК10	+										+					+		+
ОК11			+						+		+							
ОК12		+	+								+	+				+		
ОК13	+	+	+	+							+					+		
ОК14		+				+						+						
ОК15											+				+			
ОК16		+					+	+		+	+							
ОК17			+				+				+					+		
ОК18		+						+	+		+				+			+
ОК19		+	+				+		+		+							
ОК20						+					+							
ОК21		+					+	+								+		+
ОК22		+					+	+						+				
ОК23	+					+	+						+					
ОК24	+			+		+	+		+			+						+

Перелік нормативних документів,
на яких базується Освітньо-професійна програма «Початкова освіта»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 01 Освіта/Педагогіка
зі спеціальності 013 «Початкова освіта»

1. Державний стандарт початкової освіти. Постанова Кабінету Міністрів України (у редакції 24 липня 2019 р. № 688.) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/688-2019-%D0%BF#Text>
2. Закон України «Про вищу освіту» (у редакції від 26.02.2021). URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
3. Закон України «Про освіту» (у редакції від 01.01.2021). URL:
4. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
5. Закон України «Про повну загальну середню освіту» (№ 2925-IX від 23.02.2023). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>
6. Концепція розвитку педагогічної освіти. Наказ Міністерства освіти і науки України (від 16.07.2018 р.) URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-konserpciyi-rozvitku-pedagogichnoyi-osviti>
7. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти. Затверджені Наказ Міністерства освіти і науки України від 01.06.2017 р. № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 30.04.2020 р. № 584.) URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/vyshcha/naukovo-metodychna_rada/2020-metod-rekomendacziyi.docx
8. Національна рамка кваліфікацій: Постанова Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2021 р. № 810-21 URL: <//C:/Users/User/Downloads/617fe23c558bb445651529.pdf>
9. Нова українська школа: концептуальні засади реформування середньої освіти. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>
10. Професійний стандарт за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)» Наказ Мінекономіки № 2736 від 23.12.2020 р. URL: <https://www.me.gov.ua/ascod/List?lang=uk-UA&id=d6a26174-d0fd-406b-9c30-7a4043f04eb5&tag=SistemaOblikuPublichnoiInformatsii&pageNumber=8&ftx=inName&fSort=date&fSdir=desc>
11. Стандарту вищої освіти за спеціальністю 013 Початкова освіта для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (Наказ Міністерства освіти і науки України № 357 від 23.03.2021р.) URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodychna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/zatverdzeni-standarti-vishoyi-osviti>